

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona nalazi se odredbi članka 37. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Područje zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“ broj 103/2003.), Uredbom o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka („Narodne novine“ broj. 139/04), Uredbom o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka („Narodne novine“ broj. 105/04), Zakonom o potvrđivanju Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka i Dodatnog protokola uz Konvenciju za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka u vezi nadzornih tijela i međunarodne razmjene podataka (NN međunarodni ugovori br.4/05) i Zakonom o potvrđivanju izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka koje Europskim zajednicama omogućavaju pristupanje (NN međunarodni ugovori br. 12/05).

Zakon o zaštiti osobnih podataka usklađen je sa Konvencijom Vijeća Europe o zaštiti osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka iz 1981. godine (Convention for the protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data, Council of Europe, Strasbourg 1981 te u velikoj mjeri sa Direktivom Vijeća EZ-a o zaštiti pojedinca u pogledu obrade osobnih podataka i slobodnom protoku takovih podataka (Council Directive on Protection of Individuals with regard to the Processing of Personal Data and on the Free Movement of such Data, European Community, 1995.).

Na temelju Zakona o zaštiti osobnih podataka uspostavljena je Agencija za zaštitu osobnih podataka, nadležna za nadzor nad obradom osobnih podataka.

Iako je područje zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj u vrlo visokoj mjeri usklađeno sa pravnom stečevinom Zajednice, tijekom primjene Zakona uočene su potrebe za njegovim dopunama. Također je u Mišljenju Europske komisije o zahtjevu Republike Hrvatske za članstvo u Europskoj uniji istaknuto da Zakon o zaštiti osobnih podataka uključuje zahtjeve o «odgovarajućem nivou zaštite» pri prijenosu osobnih podataka u treće zemlje, ali ne predviđa odstupanja kakva su predviđena Direktivom.

Stoga se Prijedlogom ovog Zakona predlaže detaljnije usklađivanje Zakona o zaštiti osobnih podataka sa odredbama Direktive, u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje izuzetaka za mogućnost iznošenja osobnih podataka iz Republike Hrvatske u slučajevima kad druga država ili međunarodna organizacija ne osigurava adekvatnu razinu zaštite osobnih podataka.

Prijedlogom ovog Zakona predlaže se utvrditi, da se u takvim slučajevima, izuzetno, osobni podaci mogu iznositi iz Republike Hrvatske pod uvjetom da je osoba na koju se osobni podaci odnose dala privolu za iznošenje svojih osobnih podataka, ako je iznošenje osobnih podataka nužno radi zaštite života ili tjelesnog integriteta osobe na koju se podaci odnose kao

i u slučaju ako voditelj zbirke pruži dovoljna jamstva u pogledu zaštite privatnosti i temeljnih prava i sloboda pojedinaca, koja mogu proizlaziti iz ugovornih odredaba, za koja nadležno tijelo utvrdi da su odgovarajuća u skladu s odredbama važećih propisa. Ujedno se, sukladno odredbama Direktive, a radi mogućnosti procjene adekvatne razine zaštite, predlažu utvrditi kriteriji na temelju kojih se procjenjuje adekvatna razina zaštite.

Ujedno se Prijedlogom ovog Zakona predlažu jasnije odrediti subjekti na koje se Zakon primjenjuje. Prema odredbi članka 3. Zakona, odredbe Zakona se primjenjuju na obradu osobnih podataka od strane državnih tijela, tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, te pravnih i fizičkih osoba koje obrađuju osobne podatke. Međutim, navedenom odredbom nisu obuhvaćena predstavništva i podružnice stranih pravnih osoba te predstavnici stranih pravnih i fizičkih osoba koji također obrađuju osobne podatke na području Republike Hrvatske, a koji nemaju pravnu osobnost (npr. predstavništva stranih farmaceutskih tvrtki, punomoćnici koji organiziraju obradu osobnih podataka na području Republike Hrvatske za potrebe stranih tvrtki i sl.). Navedeni subjekti nisu obuhvaćeni formulacijom rečene odredbe Zakona i izvan su nadzora Agencije za zaštitu osobnih podataka. Stoga se Prijedlogom ovog Zakona predlaže utvrditi da se odredbe Zakona primjenjuju i na obradu osobnih podataka od strane navedenih subjekata, a kako bi se omogućio nadzor nad obradom osobnih podataka koju oni provode i time zajamčila obrada osobnih podataka u skladu sa Zakonom od strane svih subjekata, a sukladno odredbama Direktive.

Prijedlogom ovog Zakona također se, radi efikasnije provedbe zakona, predlaže dopuniti odredbe o nadzoru nad obradom osobnih podataka, te se predlaže utvrditi mogućnost da Agencija za zaštitu osobnih podataka u provedbi nadzora, može, osim prema voditelju zbirke osobnih podataka, izricati zakonom predviđene mjere i prema korisniku i izvršitelju obrade.

To su ujedno osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona ne zahtjeva osiguranje dodatnih sredstava u Državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03. i 58/04) propisano je da se po hitnom postupku donose zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije ako to zatraži predlagatelj.

Prijedlog zakona o dopunama Zakona o zaštiti osobnih podataka usklađuje se sa Direktivom Vijeća EZ-a o zaštiti pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka i slobodnom protoku takovih podataka, iz 1995. godine, u dijelu koji se odnosi na iznošenja osobnih podataka iz Republike Hrvatske.

Obzirom da je za područje zaštite osobnih podataka, koje je dio poglavlja 23 „Pravosuđe i temeljna ljudska prava“, započeo analitički pregled i ocjena usklađenosti nacionalnog zakonodavstva države kandidatkinje s pravnom stečevinom Europske unije, Vlada predlaže donošenje ovog Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Prijedloga zakona o dopunama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

VI. TEKST ODREDABA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

Uz prijedlog za donošenje Zakona o dopunama Zakona o zaštiti osobnih podataka, prilaže se tekst Zakona o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“ broj 103/03.)

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“ broj 103/2003), u članku 3. u stavku 1. iza riječi: „fizičkih osoba“ stavlja se zarez i dodaju se riječi: „predstavništava i podružnica stranih pravnih osoba i predstavnika stranih pravnih i fizičkih osoba“.

Članak 2.

U članku 13. u stavku 2. iza riječi: „odgovarajuće uređene zaštite osobnih podataka“ dodaju se riječi: „odnosno osigurane adekvatne razine zaštite“.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„Adekvatna razina zaštite koju pruža država ili međunarodna organizacija procjenjuje se s obzirom na okolnosti u svezi iznošenja osobnih podataka a posebno s obzirom na vrstu podataka, svrhu i trajanje obrade, zemlju u koju se podaci iznose, zakonske odredbe koje su na snazi u toj zemlji, te profesionalna pravila i sigurnosne mjere koje se primjenjuju u toj zemlji.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osobni podaci sadržani u zbirkama osobnih podataka smiju se iznositi iz Republike Hrvatske u države ili međunarodne organizacije koje ne osiguravaju adekvatnu razinu zaštite u smislu stavka 2. ovoga članka samo u slučajevima:

- ako je ispitanik dao privolu za iznošenje podataka koji se na njega odnose, ili
- ako je iznošenje nužno u svrhu zaštite života ili tjelesnog integriteta ispitanika, ili
- ako voditelj zbirke pruži dovoljna jamstva u pogledu zaštite privatnosti i temeljnih prava i sloboda pojedinaca, koja mogu proizlaziti iz ugovornih odredaba, za koja Agencija za zaštitu osobnih podataka utvrdi da su odgovarajuća u skladu s važećim propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka“.

Članak 3.

U članku 34. u stavku 1. iza riječi „voditelja zbirke osobnih podataka“ stavlja se zarez i dodaju se riječi „korisnika i izvršitelja obrade“.

Članak 4.

U članku 36. u stavku 1. u točki 5. iza riječi „voditelj zbirke osobnih podataka“ stavlja se zarez i dodaju se riječi: „korisnik“.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

Uz članak 1.

Ovom odredbom utvrđuje se da se odredbe ovog Zakona primjenjuju i na obradu osobnih podataka od strane predstavništava i podružnica stranih pravnih osoba i predstavnika stranih pravnih i fizičkih osoba.

Uz članak 2.

Ovom odredbom utvrđuju se izuzeci za mogućnost iznošenja osobnih podataka sadržanih u zbirkama osobnih podataka, iz Republike Hrvatske, u slučajevima kad druga država ili međunarodna organizacija ne osigurava adekvatnu razinu zaštite osobnih podataka, te se utvrđuju kriteriji na osnovu kojih se procjenjuje adekvatna razina zaštite.

Uz članak 3.

Ovom odredbom utvrđuju se mogućnost poduzimanja mjera u provedbi nadzora od strane Agencije za zaštitu osobnih podataka, (osim nad voditeljem zbirke osobnih podataka) i nad korisnikom i izvršiteljem obrade.

Uz članak 4.

Ovom odredbom utvrđuje se mogućnost izricanja sankcije za ne postupanje po naredbi ili zabrani Agencije za zaštitu osobnih podataka, (osim prema voditelju zbirke osobnih podataka i izvršitelju obrade) i prema korisniku.

Uz Članak 5.

Ovom odredbom utvrđuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA

Evidencije iz stavka 1. ovoga članka vodi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Glava VII.

OVLASTI ZA DONOŠENJE PROPISA

Članak 67.

Vlada Republike Hrvatske imenovat će predsjednika i članove Povjerenstva iz članka 7. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 68.

Ministar unutarnjih poslova donosi propise o:

- načinu vođenja evidencija iz članka 66. ovoga Zakona,
- izgledu obrazaca i sadržaju iskaznica za tražitelje azila, azilante i osobe pod privremenom zaštitom, putnih isprava za azilante i zahtjeva za azil,
- načinu vođenja posebne evidencije o uzetim otiscima prstiju i fotografiranju tražitelja azila i osoba pod privremenom zaštitom.

Članak 69.

Ministar unutarnjih poslova na prijedlog ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi donosi propise o smještaju tražitelja azila, azilanata i osoba pod privremenom zaštitom.

Članak 70.

Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donosi propise o visini novčane pomoći tražiteljima azila, azilantima i osobama pod privremenom zaštitom.

Članak 71.

Propise iz članka 68., 69. i 70. ovoga Zakona nadležni ministri donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Glava VIII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 72.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članaka 22. i 59. u dijelu koji se odnosi na status izbjeglice, članak 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 43., 48., 72. stavak 1. i članak 73. Zakona o kretanju i boravku stranaca (»Narodne novine« br. 53/91., 22/92., 26/93. i 29/94.).

Postupci započeti po odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca, prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se po odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca.

Stranci koji su po Zakonu o kretanju i boravku stranaca stekli status izbjeglice, danom stupanja na snagu ovoga Zakona stječu status azilanta, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 73.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. srpnja 2004.

Klasa: 217-01/02-01/02

Zagreb, 12. lipnja 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.

1364

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA

Proglašavam Zakon o zaštiti osobnih podataka, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 12. lipnja 2003.

Broj: 01-081-03-2253/2

Zagreb, 18. lipnja 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje zaštita osobnih podataka o fizičkim osobama te nadzor nad prikupljanjem, obradom i korištenjem osobnih podataka u Republici Hrvatskoj.

Svrha zaštite osobnih podataka je zaštita privatnog života i ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka.

Zaštita osobnih podataka u Republici Hrvatskoj osigurana je svakoj fizičkoj osobi bez obzira na državljanstvo i prebivalište te neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama.

Članak 2.

Pojedini izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. *Osobni podatak* je svaka informacija koja se odnosi na identificiranu fizičku osobu ili fizičku osobu koja se može identificirati (u daljnjem tekstu: ispitanik); osoba koja se može identificirati je osoba čiji se identitet može utvrditi izravno ili neizravno, posebno na osnovi jednog ili više obilježja specifičnih za njezin fizički, psihološki, mentalni, gospodarski, kulturni ili socijalni identitet.

2. *Obrada osobnih podataka* je svaka radnja ili skup radnji izvršenih na osobnim podacima, bilo automatskim sredstvima ili ne, kao što je prikupljanje, snimanje, organiziranje, spremanje, prilagodba ili izmjena, povlačenje, uvid, korištenje, otkrivanje putem prijenosa, objavljivanje ili na drugi način učinjenih dostupnim, svrstavanje ili kombiniranje, blokiranje, brisanje ili uništavanje, te provedba logičkih, matematičkih i drugih operacija s tim podacima.

3. *Zbirka osobnih podataka* je svaki skup osobnih podataka koji je dostupan prema posebnim kriterijima, bilo centraliziranim, decentraliziranim, ili raspršenim na funkcionalnom ili zemljopisnom temelju i bez obzira na to da li je sadržan u računalnim bazama osobnih podataka ili se vodi primjenom drugih tehničkih pomagala ili ručno.

4. *Voditelj zbirke osobnih podataka* je fizička ili pravna osoba, državno ili drugo tijelo koje utvrđuje svrhu i način obrade osobnih podataka. Kada je svrha i način obrade propisan zakonom, istim se zakonom određuje i voditelj zbirke osobnih podataka.

5. *Korisnik* je fizička ili pravna osoba, državno ili drugo tijelo kojem se osobni podaci mogu dati na korištenje radi obavljanja redovitih poslova u okviru njegove zakonom utvrđene djelatnosti.

6. *Privola ispitanika* je slobodno dano i izričito očitovanje volje ispitanika kojom on izražava svoju suglasnost s obradom njegovih osobnih podataka u određene svrhe.

Pojedine radnje ili skupine radnji obuhvaćene izrazom »obrada« osobnih podataka u točki 2. ovoga članka mogu se posebno izdvojiti i navoditi u pojedinim odredbama ovoga Zakona kada se te odredbe ne odnose na čitavu obradu u smislu točke 2. ovoga članka već na točno određene pojedine radnje u obradi.

Članak 3.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na obradu osobnih podataka od strane državnih tijela, tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih i fizičkih osoba koje obrađuju osobne podatke.

Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na obradu osobnih podataka koju provode fizičke osobe isključivo za osobnu primjenu ili za potrebe kućanstva.

Članak 4.

Odredbe ovoga Zakona odnose se na sve zbirke osobnih podataka bez obzira jesu li predmet automatske ili ručne obrade.

II. OBRADA OSOBNIH PODATAKA

Članak 5.

Voditelj zbirke osobnih podataka smije obrađivati osobne podatke samo uz uvjete određene ovim Zakonom i posebnim zakonima.

Članak 6.

Osobni podaci mogu se prikupljati u svrhu s kojom je ispitanik upoznat, koja je izričito navedena i u skladu sa zakonom i mogu se dalje obrađivati samo u svrhu u koju su prikupljeni, odnosno u svrhu koja je podudarna sa svrhom prikupljanja. Daljnja obrada osobnih podataka u povijesne, statističke ili znanstvene svrhe neće se smatrati nepodudarnom, pod uvjetom da se poduzmu odgovarajuće zaštitne mjere.

Osobni podaci moraju biti bitni za postizanje utvrđene svrhe i ne smiju se prikupljati u većem opsegu nego što je to nužno da bi se postigla utvrđena svrha.

Osobni podaci moraju biti točni, potpuni i ažurni.

Osobni podaci moraju se čuvati u obliku koji dopušta identifikaciju ispitanika ne duže no što je to potrebno za svrhu u koju se podaci prikupljaju ili dalje obrađuju. Odgovarajuće mjere zaštite za osobne podatke koji se pohranjuju na duže razdoblje za povijesnu, statističku ili znanstvenu uporabu propisuju se posebnim zakonima.

Za postupanje u skladu s odredbama ovoga članka odgovoran je voditelj zbirke osobnih podataka.

Članak 7.

Osobni podaci smiju se prikupljati i dalje obrađivati:

- uz privolu ispitanika ili
- u slučajevima određenim zakonom.

U slučaju prikupljanja i obrade osobnih podataka uz privolu ispitanika, osobni se podaci smiju prikupljati i dalje obrađivati samo u svrhu za koju je ispitanik dao privolu.

Bez privole ispitanika osobni podaci smiju se prikupljati i dalje obrađivati:

- u svrhu izvršavanja zakonskih obveza voditelja zbirke osobnih podataka, ili
- u svrhu zaštite života ili tjelesnog integriteta ispitanika ili druge osobe u slučaju kada ispitanik fizički ili pravno nije u mogućnosti dati svoj pristanak, ili
- ako je obrada podataka nužna radi ispunjenja zadataka koji se izvršavaju u javnom interesu ili u izvršavanju javnih ovlasti koje ima voditelj zbirke osobnih podataka, ili
- ako je ispitanik sam objavio te podatke.

U slučaju iz stavka 1. podstavka 1. i stavka 3. podstavka 4. ovoga članka ispitanik ima pravo u svako doba odustati od dane privole i zatražiti prestanak daljnje obrade njegovih podataka, osim ako se radi o obradi podataka u statističke svrhe kada osobni podaci više ne omogućuju identifikaciju osobe na koju se odnose.

Osobni podaci koji se odnose na maloljetne osobe smiju se prikupljati i dalje obrađivati u skladu s ovim Zakonom i uz posebne mjere zaštite propisane posebnim zakonima.

III. OBRADA POSEBNIH KATEGORIJA OSOBNIH PODATAKA

Članak 8.

Zabranjeno je prikupljanje i daljnja obrada osobnih podataka koji se odnose na rasno ili etničko podrijetlo, politička stajališta, vjerska ili druga uvjerenja, sindikalno članstvo, zdravlje ili spolni život i osobnih podataka o kaznenom i prekršajnom postupku.

Iznimno, podaci iz stavka 1. ovoga članka mogu se prikupljati i dalje obrađivati:

- u slučajevima iz članka 7. stavka 1. podstavka 1. i stavka 3. podstavka 1., 2. i 4. ovoga Zakona, ili

– ako se obrada provodi u okviru djelatnosti ustanove, udruženja ili bilo kojeg drugog neprofitnog tijela s političkom, vjerskom ili drugom svrhom te pod uvjetom da se obrada isključivo odnosi na njihove članove te da podaci ne budu otkriveni trećoj strani bez pristanka ispitanika.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, obrada podataka mora biti posebno označena i zaštićena.

Uredbom Vlade, uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka, propisat će se način pohranjivanja i posebne mjere tehničke zaštite podataka iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 9.

Prije prikupljanja bilo kojih osobnih podataka, voditelj zbirke osobnih podataka ili izvršitelj obrade dužan je informirati ispitanika čiji se podaci prikupljaju o identitetu voditelja zbirke osobnih podataka, o svrsi obrade u koju su podaci namijenjeni, o korisnicima ili kategorijama korisnika osobnih podataka te da li se radi o dobrovoljnom ili obveznom davanju podataka i o mogućim

posljedicama uskrate davanja podataka. U slučaju obveznog davanja osobnih podataka navodi se i zakonska osnova za obradu osobnih podataka.

Prije davanja osobnih podataka na korištenje drugim korisnicima voditelj zbirke osobnih podataka dužan je o tome informirati ispitanika.

Informacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka daju se ispitaniku neovisno o tome prikupljaju li se osobni podaci neposredno od ispitanika ili iz drugih izvora.

Iznimno, informacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne moraju se dati ispitaniku ako se za potrebe obrade u statističke svrhe ili u svrhe povijesnog ili znanstvenog istraživanja osobni podaci daju na korištenje ili se prikupljaju iz postojećih zbirki osobnih podataka, ili ako je obrada osobnih podataka izričito određena zakonom.

IV. POVJERAVANJE POSLOVA OBRADJE OSOBNIH PODATAKA

Članak 10.

Voditelj zbirke osobnih podataka može na temelju ugovora pojedine poslove u svezi s obradom osobnih podataka u okvirima svojeg djelokruga povjeriti drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi (u daljnjem tekstu: izvršitelj obrade).

Poslovi u svezi s obradom osobnih podataka mogu se povjeriti samo izvršitelju obrade koji je registriran za obavljanje takve djelatnosti i koji osigurava dovoljna jamstva u pogledu ostvarivanja odgovarajućih mjera zaštite osobnih podataka.

Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka uređuju se međusobna prava i obveze voditelja zbirke osobnih podataka i izvršitelja obrade, a osobito se obvezuje izvršitelja obrade:

- da obavlja poslove samo na temelju naloga voditelja zbirke osobnih podataka,
- da ne smije osobne podatke davati na korištenje drugim korisnicima, niti ih smije obrađivati za bilo koju drugu svrhu osim ugovorene,
- da osigura provođenje odgovarajućih tehničkih, organizacijskih i kadrovskih mjera zaštite osobnih podataka sukladno odredbama ovoga Zakona.

V. DAVANJE PODATAKA KORISNICIMA

Članak 11.

Voditelj zbirke osobnih podataka ovlašten je osobne podatke dati na korištenje drugim korisnicima na temelju pisanog zahtjeva korisnika ako je to potrebno radi obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene djelatnosti korisnika.

Pisani zahtjev mora sadržavati svrhu i pravni temelj za korištenje osobnih podataka te vrstu osobnih podataka koji se traže.

Zabranjeno je davanje osobnih podataka na korištenje drugim korisnicima za čiju obradu, odnosno korištenje nisu ovlašteni prema odredbama članka 7. i članka 8. stavka 2. ovoga Zakona te ako je svrha za koju se osobni podaci traže na korištenje suprotna odredbi članka 6. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Osobni podaci obrađeni u znanstveno-istraživačke i statističke svrhe ne smiju omogućiti identifikaciju osobe na koju se osobni podaci odnose.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, voditelj zbirke osobnih podataka vodi posebnu evidenciju o osobnim podacima koji su

dani na korištenje, korisniku osobnih podataka i svrhi za koju su osobni podaci dani.

Članak 12.

Osobni podaci mogu se koristiti samo u vremenu koje je nužno za ostvarenje određene svrhe, osim ako posebnim zakonom nije određeno duže razdoblje.

Protokom vremena iz stavka 1. ovoga članka osobni podaci moraju se brisati, ako se posebnim zakonom što drugo ne odredi.

Odredbe ovoga Zakona o davanju osobnih podataka na korištenje odnose se i na razmjenu osobnih podataka između državnih tijela, osim ako je posebnim zakonom drugačije određeno.

VI. IZNOŠENJE OSOBNIH PODATAKA IZ REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 13.

Zbirke osobnih podataka, odnosno osobni podaci sadržani u zbirkama osobnih podataka smiju se iznositi iz Republike Hrvatske u svrhu daljnje obrade samo ako država ili međunarodna organizacija u koju se osobni podaci iznose ima odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka, odnosno osiguranu adekvatnu razinu zaštite.

Prije iznošenja osobnih podataka iz Republike Hrvatske, voditelj zbirke osobnih podataka dužan je, u slučaju kada postoji osnova za sumnju o postojanju odgovarajuće uređene zaštite osobnih podataka, pribaviti mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka.

VII. ZBIRKE OSOBNIH PODATAKA, EVIDENCIJE I SREDIŠNJI REGISTAR

Članak 14.

Voditelj zbirke osobnih podataka za svaku zbirku osobnih podataka koju vodi, uspostavlja i vodi evidenciju koja sadrži temeljne informacije o zbirci, a osobito sljedeće:

1. naziv zbirke,
2. naziv, odnosno osobno ime voditelja zbirke i njegovo sjedište, odnosno adresu,
3. svrhu obrade,
4. pravni temelj uspostave zbirke podataka,
5. kategorije osoba na koje se podaci odnose,
6. vrste podataka sadržanih u zbirci podataka,
7. način prikupljanja i čuvanja podataka,
8. vremensko razdoblje čuvanja i uporabe podataka,
9. osobno ime, odnosno naziv korisnika zbirke, njegovu adresu, odnosno sjedište,
10. naznaku unošenja, odnosno iznošenja podataka iz Republike Hrvatske s naznakom države, odnosno međunarodne organizacije i inozemnog korisnika osobnih podataka te svrhe za to unošenje, odnosno iznošenje propisano međunarodnim ugovorom, zakonom ili drugim propisom, odnosno pisanim pristankom osobe na koju se podaci odnose,
11. naznaku poduzetih mjera zaštite osobnih podataka.

Članak 15.

Način vođenja evidencije iz članka 14. ovoga Zakona i obrazac te evidencije propisuje se uredbom Vlade, uz prethodno mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka.

Članak 16.

Evidencije iz članka 14. ovoga Zakona dostavljaju se Agenciji za zaštitu osobnih podataka i objedinjavaju se u Središnjem registru kojeg vodi Agencija za zaštitu osobnih podataka.

U Središnjem registru ne moraju se objedinjavati evidencije o zbirka osobnih podataka koje vode nadležna državna tijela u okviru aktivnosti obrade osobnih podataka radi državne sigurnosti, obrane i suzbijanja pojava koje su Strategijom nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske određene kao sigurnosni rizik (korupcija, organizirani kriminal, terorizam).

Članak 17.

Voditelji zbirke osobnih podataka dužni su prije uspostave zbirke osobnih podataka dostaviti Agenciji za zaštitu osobnih podataka obavijest o namjeravanoj uspostavi zbirke osobnih podataka zajedno s podacima iz članka 14. ovoga Zakona, a također i o svakoj daljnjoj namjeravanoj obradi tih podataka, prije poduzimanja bilo kakvih aktivnosti obrade.

Obveza dostavljanja prethodne obavijesti Agenciji za zaštitu osobnih podataka utvrđena u stavku 1. ovoga članka ne odnosi se na uspostavu zbirke osobnih podataka u slučaju kada poseban zakon određuje svrhu obrade, podatke ili kategorije podataka koji se obrađuju, kategoriju ili kategorije ispitanika, korisnike ili kategorije korisnika kojima će podaci biti otkriveni te vrijeme u kojem će podaci biti pohranjeni.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, voditelji zbirke osobnih podataka dužni su podatke o uspostavi zbirke osobnih podataka, kao i promjene podataka o zbirci osobnih podataka dostaviti Agenciji za zaštitu osobnih podataka, najkasnije u roku od 15 dana od dana uspostave ili promjene.

Evidencije iz Središnjeg registra dostupne su javnosti.

Agencija za zaštitu osobnih podataka objavit će u »Narodnim novinama« ili na drugi prikladan način evidencije iz Središnjeg registra.

Članak 18.

Osobni podaci u zbirka osobnih podataka moraju biti odgovarajuće zaštićeni od slučajne ili namjerne zloporabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili dostupa.

Voditelj zbirke osobnih podataka i korisnik dužni su poduzeti tehničke, kadrovske i organizacijske mjere zaštite osobnih podataka koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zloporabe te utvrditi obvezu osoba koje su zaposlene u obradi podataka, na čuvanje tajnosti podataka.

VIII. PRAVA ISPITANIKA I ZAŠTITA PRAVA

Članak 19.

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je najkasnije u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva, svakom ispitaniku na njegov zahtjev, odnosno njegovih zakonskih, zastupnika ili punomoćnika:

1. dostaviti potvrdu o tome da li se osobni podaci koji se odnose na njega obrađuju ili ne,
2. dati obavijest u razumljivom obliku o podacima koji se odnose na njega čija je obrada u tijeku te o izvoru tih podataka,
3. omogućiti uvid u evidenciju zbirke osobnih podataka te uvid u osobne podatke sadržane u zbirci osobnih podataka koji se odnose na njega te njihovo prepisivanje,

4. dostaviti izvratke, potvrde ili ispise osobnih podataka sadržanih u zbirci osobnih podataka koji se na njega odnose, a koji moraju sadržavati i naznaku svrhe i pravnog temelja prikupljanja, obrade i korištenja tih podataka,

5. dostaviti ispis podataka o tome tko je i za koje svrhe i po kojem pravnom temelju dobio na korištenje osobne podatke koji se odnose na njega,

6. dati obavijest o logici bilo koje automatske obrade podataka koja se na njega odnosi.

Članak 20.

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je na zahtjev ispitanika, odnosno njegovih zakonskih zastupnika ili punomoćnika dopuniti, izmijeniti ili brisati osobne podatke ako su podaci nepotpuni, netočni ili neažurni te ako njihova obrada nije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Neovisno o zahtjevu ispitanika, u slučaju ako voditelj zbirke osobnih podataka utvrdi da su osobni podaci nepotpuni, netočni ili neažurni, dužan ih je sami dopuniti ili izmijeniti.

O izvršenoj dopuni, izmjeni ili brisanju osobnih podataka voditelj zbirke osobnih podataka dužan je najkasnije u roku od 30 dana izvijestiti osobu na koju se osobni podaci odnose i korisnike osobnih podataka.

Članak 21.

Ispitanik ima pravo usprotiviti se obradi osobnih podataka u svrhe marketinga i u tom se slučaju osobni podaci koji se na njega odnose ne smiju obrađivati u tu svrhu.

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je ispitanika unaprijed obavijestiti o namjeravanoj obradi osobnih podataka u svrhe marketinga i o pravu da se takvoj obradi usprotivi.

Članak 22.

Troškove iz članka 19., 20. i 21. ovoga Zakona snosi voditelj zbirke osobnih podataka, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 23.

Obveze i prava utvrđena odredbama članka 9. i 19. ovoga Zakona mogu se ograničiti na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim zakonima ako je to potrebno radi zaštite sigurnosti države; obrane; javne sigurnosti; radi prevencije, istrage, otkrivanja i gonjenja počinitelja kaznenih djela ili povreda etičkih pravila za određene profesije; radi zaštite važnoga gospodarskog ili financijskog interesa države, kulturnih dobara te radi zaštite ispitanika ili prava i sloboda drugih, u opsegu koji je nužan za ostvarenje svrhe radi koje je ograničenje određeno.

Obveze i prava utvrđena odredbama članka 19. i 20. ovoga Zakona mogu se ograničiti posebnim zakonima ako se osobni podaci obrađuju isključivo u svrhu znanstvenog istraživanja ili ako su prikupljeni isključivo u svrhu utvrđivanja statistike i pohranjeni na duže razdoblje isključivo za statističku uporabu.

Članak 24.

Svatko tko smatra da mu je povrijeđeno neko pravo zajamčeno ovim Zakonom može podnijeti zahtjev za utvrđivanje povrede prava Agenciji za zaštitu osobnih podataka.

O povredi prava Agencija za zaštitu osobnih podataka odlučuje rješenjem.

Rješenje Agencije za zaštitu osobnih podataka je upravni akt.

Protiv rješenja Agencije za zaštitu osobnih podataka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 25.

Agencija za zaštitu osobnih podataka može, na traženje osobe koja je podnijela zahtjev za utvrđivanje povrede prava, privremeno neovlaštenog davanja na korištenje njegovih osobnih podataka odnosi do pravomoćnog okončanja postupka.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 26.

Za štetu koja je ispitaniku nastala zbog obrade osobnih podataka protivno odredbama ovoga Zakona odgovara voditelj zbirke osobnih podataka, sukladno općim propisima o naknadi štete.

Pravo na naknadu štete od voditelja zbirke osobnih podataka ispitanik može tražiti i u slučaju neovlaštenog korištenja, odnosno neovlaštenog davanja na korištenje njegovih osobnih podataka drugim korisnicima ili fizičkim i pravnim osobama.

Pravo na naknadu štete iz stavka 1. i 2. ovoga članka ostvaruje se pred sudom opće nadležnosti.

IX. NADZOR NAD OBRADOM OSOBNIH PODATAKA

Članak 27.

Za obavljanje nadzora nad obradom osobnih podataka ovim se Zakonom osniva Agencija za zaštitu osobnih podataka.

Agencija ima svojstvo pravne osobe.

Sjedište Agencije je u Zagrebu.

Članak 28.

U obavljanju poslova utvrđenih ovim Zakonom Agencija je samostalna i odgovara Hrvatskom saboru.

Sredstva za rad Agencije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Ustrojstvo i način rada Agencije uređuje se Statutom Agencije koji potvrđuje Hrvatski sabor.

Članak 29.

Radom Agencije rukovodi ravnatelj kojeg na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenuje i razrješava Hrvatski sabor.

Ravnatelj Agencije ima zamjenika.

Zamjenika ravnatelja imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Ravnatelj Agencije i zamjenik ravnatelja obavljaju poslove u Agenciji profesionalno.

Za ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja može biti imenovan hrvatski državljanin visoke stručne spreme, s najmanje 10 godina radnog iskustva.

Ravnatelj Agencije i zamjenik ravnatelja imenuju se na četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

Na ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja odnose se odredbe Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika.

Plaća ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja određuje se kao za ravnatelja državne upravne organizacije i zamjenika ravnatelja državne upravne organizacije.

Članak 30.

Agencija ima svoju stručnu službu.

Na zaposlene u stručnoj službi Agencije primjenjuju se opći propisi o radu.

Članak 31.

Agencija je dužna podnijeti izvješće o svojem radu Hrvatskom saboru na njegov zahtjev, a najmanje jednom na godinu.

U izvješću Agencija objavljuje cjelovitu analizu stanja u području zaštite osobnih podataka te postupaka pokrenutih na temelju odredaba ovoga Zakona i naloženih mjera te podataka o stupnju poštivanja prava građana u obradi osobnih podataka.

Članak 32.

Agencija obavlja sljedeće poslove kao javne ovlasti:

- nadzire provođenje zaštite osobnih podataka,
- ukazuje na uočene zloupotrebe prikupljanja osobnih podataka,
- sastavlja listu država i međunarodnih organizacija koje imaju odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka,
- rješava povodom zahtjeva za utvrđivanje povrede prava zajamčenih ovim Zakonom,
- vodi središnji registar.

Pojedina važnija rješenja Agencija može objaviti u »Narodnim novinama«.

Agencija nadzire provođenje zaštite osobnih podataka na zahtjev ispitanika, na prijedlog treće strane ili po službenoj dužnosti.

Agencija je dužna razmotriti sve zahtjeve koji se odnose na utvrđivanje povrede prava u obradi osobnih podataka i izvijestiti podnosioca zahtjeva o poduzetim mjerama.

Agencija ima pravo pristupa osobnim podacima sadržanim u zbirkama osobnih podataka, neovisno jesu li evidencije o tim zbirkama objedinjene u središnji registar ili nisu, ima pravo pristupa spisima i drugoj dokumentaciji koja se odnosi na obradu osobnih podataka, kao i sredstvima elektronske obrade te ima pravo prikupljati sve informacije potrebne za izvršavanje njenih nadzornih dužnosti, bez obzira na stupanj njihove tajnosti.

Voditelj zbirke osobnih podataka, korisnik ili izvršitelj obrade dužni su omogućiti Agenciji pristup spisima i drugoj dokumentaciji kao i sredstvima elektronske obrade te na pisani zahtjev Agencije dostaviti tražene spise i drugu dokumentaciju.

Članak 33.

Osim poslova iz članka 32. ovoga Zakona, Agencija obavlja i sljedeće poslove:

- prati uređenje zaštite osobnih podataka u drugim zemljama i surađuje s tijelima nadležnim za nadzor nad zaštitom osobnih podataka u drugim zemljama,
- nadzire iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske,
- izrađuje metodološke preporuke za unapređenje zaštite osobnih podataka i dostavlja ih voditeljima zbirki osobnih podataka,
- daje savjete u svezi s uspostavom novih zbirki osobnih podataka, osobito u slučaju uvođenja nove informacijske tehnologije,
- daje mišljenja, u slučaju sumnje, smatra li se pojedini skup osobnih podataka zbirkom osobnih podataka u smislu ovoga Zakona,

- prati primjenu organizacijskih i tehničkih mjera za zaštitu podataka te predlaže poboljšanje tih mjera,
- daje prijedloge i preporuke za unapređenje zaštite osobnih podataka,
- surađuje s nadležnim državnim tijelima u izradi prijedloga propisa koji se odnose na zaštitu osobnih podataka,
- po primitku obavijesti voditelja zbirke osobnih podataka daje prethodno mišljenje o tome predstavljaju li određeni načini obrade osobnih podataka specifične rizike za prava i slobode ispitanika. U slučaju sumnje o postojanju specifičnih rizika, voditelj zbirke osobnih podataka mora zatražiti mišljenje Agencije,
- obavlja i druge poslove određene zakonom.

Članak 34.

Ukoliko prilikom obavljanja nadzora utvrdi da su povrijeđene odredbe zakona kojima se uređuje obrada osobnih podataka, Agencija ima pravo upozoriti ili opomenuti voditelja zbirke osobnih podataka na nezakonitosti u obradi osobnih podataka te rješenjem:

- narediti da se nepravilnosti uklone u određenom roku,
- pripremiti zabraniti prikupljanje, obradu i korištenje osobnih podataka koji se prikupljaju, obrađuju ili koriste suprotno odredbama zakona,
- narediti brisanje osobnih podataka prikupljenih bez pravne osnove,
- zabraniti iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske ili davanje na korištenje osobnih podataka drugim korisnicima ako se osobni podaci iznose iz Republike Hrvatske ili se daju na korištenje drugim korisnicima suprotno odredbama ovoga Zakona,
- zabraniti povjeravanje poslova prikupljanja i obrade osobnih podataka izvršiteljima obrade ako izvršitelj obrade ne ispunjava uvjete u pogledu zaštite osobnih podataka, ili je povjeravanje navedenih poslova provedeno suprotno odredbama ovoga Zakona,

Protiv rješenja Agencije iz prethodnog stavka nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Osim mjera iz stavka 1. ovoga članka, Agencija može predložiti pokretanje postupka kaznene ili prekršajne odgovornosti pred nadležnim tijelom.

Članak 35.

Ravnatelj Agencije, zamjenik ravnatelja te zaposlenici stručne službe Agencije dužni su kao profesionalnu tajnu, odnosno kao drugu odgovarajuću vrstu tajne sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka, čuvati sve osobne i druge povjerljive podatke koje saznaju u obavljanju svojih dužnosti.

Obveza iz stavka 1. ovoga članka traje i po prestanku obnašanja dužnosti ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja, odnosno po prestanku radnog odnosa u stručnoj službi Agencije.

X. KAZNE NE ODREDBE

Članak 36.

Novčanom kaznom od 20.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. izvršitelj obrade koji prekorači granice svojih ovlasti ili osobne podatke prikuplja i obrađuje za drugu namjenu osim ugovorene ili ih daje na korištenje drugim korisnicima ili ne osigura provođenje ugovorenih mjera zaštite osobnih podataka (članak 10. stavak 3.),

2. voditelj zbirke osobnih podataka koji ne uspostavi evidenciju koja sadrži temeljne informacije o zbirci osobnih podataka ili evidenciju vodi nepotpuno (članak 14.),

3. voditelj zbirke osobnih podataka ili korisnik koji nije osigurao odgovarajuću zaštitu osobnih podataka (članak 18.),

4. voditelj zbirke osobnih podataka, korisnik ili izvršitelj obrade koji onemogućuje Agenciju u obavljanju radnji iz članka 32. stavka 5. i 6. ovoga Zakona,

5. voditelj zbirke osobnih podataka ili izvršitelj obrade koji ne postupi po naredbi ili zabrani Agencije (članak 34. stavak 1.),

6. ravnatelj Agencije, zamjenik ravnatelja te zaposlenici stručne službe Agencije koji otkriju povjerljive podatke koje saznaju u obavljanju svojih dužnosti (članak 35.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

XI. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 37.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti Hrvatskom saboru prijedlog za imenovanje ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja.

Agencija je dužna u roku od 30 dana od dana imenovanja ravnatelja Agencije, donijeti Statut i dostaviti ga na potvrdu Hrvatskom saboru.

Članak 38.

Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbe iz članka 8. stavka 4. i članka 15. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 39.

Zbirke osobnih podataka i evidencije ustrojene do stupanja na snagu ovoga Zakona uskladit će se s njegovim odredbama u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Voditelji zbirki osobnih podataka dužni su evidencije iz članka 14. ovoga Zakona dostaviti Agenciji, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 220-05/02-01/01

Zagreb, 12. lipnja 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.

1365.

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O PROGLAŠENJU ZAKONA O SLUŽBENOJ STATISTICI